

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีข้อสรุปดังต่อไปนี้

1. การศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอนและระดับของสมรรถนะครูสายผู้สอน พบว่า ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีระดับความคิดเห็นในด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ทักษะคิดต่อการประกอบวิชาชีพครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสนับสนุนจากสังคม ส่วนสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 อยู่ในระดับสูง

1.1 ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีระดับความคิดเห็นในด้านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 7 ข้าพเจ้ามักจะยกย่องคนที่แสวงหาความก้าวหน้าในชีวิตการทำงานด้วยความมุ่งมั่น ข้อ 5 เมื่อเริ่มต้นทำงานใด ข้าพเจ้าต้องพยายามทำงานนั้นจนสำเร็จเสมอ และข้อ 2 ข้าพเจ้ามักจะทุ่มเทความพยายามให้งานที่รับผิดชอบเสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 10 ในขณะที่ข้าพเจ้าทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่และถูกขัดจังหวะให้ต้องไปทำงานอื่น หลังจากนั้นข้าพเจ้าจะไม่สามารถทำงานที่ค้างอยู่ได้

1.2 ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีระดับความคิดเห็นในด้านปัจจัยลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5 เมื่อเริ่มต้นทำงานใด ข้าพเจ้าต้องพยายามทำงานนั้นจนสำเร็จเสมอ ข้อ 10 ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวอย่างเต็มที่เพื่อจะ

ทำงานสำคัญ และข้อ 1 เพื่อนร่วมงานมักพูดเสมอว่าข้าพเจ้าเป็นคนขยัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 8 ข้าพเจ้าอยากมีชีวิตอยู่อย่างสบายๆ โดยไม่ต้องทำงานอย่างเคร่งเครียด

1.3 ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีระดับความคิดเห็นในด้านปัจจัยทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1 ข้าพเจ้ามีความภูมิใจในวิชาชีพครู ข้อ 3 วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่น่ายกย่องและมีความสำคัญต่อสังคมมากและข้อ 2 ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นและทุ่มเทที่จะทำหน้าที่ให้เต็มความสามารถ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 6 ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่รับผิดชอบสูงแต่ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า

1.4 ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีระดับความคิดเห็นในด้านปัจจัยการสนับสนุนจากสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 2 ครอบครัวของข้าพเจ้าให้การสนับสนุนและส่งเสริมปัจจัยต่างๆ ในการทำงานเสมอ ข้อ 4 การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานด้วยดีเสมอ และข้อ 6 เพื่อนๆ มักจะให้การช่วยเหลือข้าพเจ้าทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 ข้าพเจ้ามักได้รับการเชิญให้เป็นที่ปรึกษาในกิจกรรมของทางชุมชนเสมอ

1.5 ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีระดับความคิดเห็นในด้านปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 10 ข้าพเจ้ามีความภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน ข้อ 9 เงินวิทยฐานะครูเป็นแรงจูงใจทำให้ข้าพเจ้าต้องการพัฒนาตนเอง และข้อ 3 หน้าที่การงานที่ข้าพเจ้ารับผิดชอบช่วยให้ได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ข้าพเจ้ามีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้รู้สึกเหนื่อยและไม่มีเวลาเตรียมการสอน

1.6 ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง โดยมีสมรรถนะที่อยู่ในระดับสูง มีจำนวน 9 สมรรถนะ สมรรถนะที่อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 2 สมรรถนะ ซึ่งสมรรถนะที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู การพัฒนาผู้เรียน และการบริการที่ดี ส่วนสมรรถนะที่มีค่าต่ำสุด คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน และสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรต้นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกทุกตัวและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 ค่าจากทั้งหมด 10 ค่าตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครูและลักษณะงานที่ปฏิบัติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครูและการสนับสนุนจากสังคม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอนและสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะครูมากที่สุด คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะครูน้อยที่สุด คือ การสนับสนุนจากสังคม

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน และสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(R) เท่ากับ .411 ค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ16.9 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ .47

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ .47 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .385 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .385 ค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 14.8 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ .47 และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ 2.209 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ตามลำดับ ดังนี้

$$Y = 2.209 + .47 X_5$$

$$Z = .385 Z_{x_5}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อสรุปของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู และพบว่าครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง โดยมีสมรรถนะที่อยู่ในระดับสูง มีจำนวน 9 สมรรถนะ สมรรถนะที่อยู่ระดับปานกลาง มีจำนวน 2 สมรรถนะ ซึ่งสมรรถนะที่มีค่าสูงสุด คือ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ทศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอนมากที่สุด และครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง เนื่องมาจากทศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครูเป็นคุณลักษณะด้านจิตใจ ความภาคภูมิใจ ความศรัทธา การเห็นคุณค่าและความสำคัญในวิชาชีพครู นอกจากนี้ครูสภาซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพครู ตาม พ.ร.บ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ไว้ 3 ด้าน ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 (มาตรฐานวิชาชีพครู: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, หน้า 4) กล่าวคือ 1.มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2.มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน และ 3.มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน จะเห็นได้ว่าผู้ที่จะได้รับใบประกอบวิชาชีพครูต้องผ่านการกล่อมเกลาทั้งด้านวิชาการและด้านวินัยคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้ครูมีทศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและความสุขในการทำงานซึ่งจะส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของคุณครู ซึ่งสอดคล้องกับ Gibson (2000, p.102) ที่ได้ให้ความหมายของทศนคติว่าเป็นตัวตัดสินพฤติกรรม เป็นความรู้สึกเชิงบวกหรือเชิงลบ เป็นสภาวะทางจิตใจในการพร้อมที่จะส่งผลกระทบต่อบุคคล วัตถุหรือสถานการณ์ใดๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของรัศมี สีหะนันท์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินสมรรถนะความเป็นครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าด้านศรัทธาในวิชาชีพครู และด้านปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hihhet (1989, p.115) ที่ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของครูที่มีความมุ่งมั่นในการสอนในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นในการสอนของคุณครู มี 5 ปัจจัย คือ การมีความมั่นใจสูง การมีความรู้ดี การมีประสบการณ์และทักษะความชำนาญ การมีทศนคติที่ดี และการมีความยินดีในอาชีพครู และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของละอองดาว แสงนาม (2545, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของคุณครูโรงเรียน

เอกชน เขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 10 มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกทุกตัว ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการมุ่งอนาคตควบคุมตน ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครูกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครู ส่วนตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ทัศนคติต่อการประกอบวิชาชีพครูกับการสนับสนุนจากสังคม และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอนและตัวแปรสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรสมรรถนะครูมากที่สุด คือ ปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติ และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรสมรรถนะครูน้อยที่สุด คือปัจจัยการสนับสนุนจากสังคม ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอิร์ซเบิร์ก (Herzberg) และทำการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูทั้ง 5 ตัวแปรเป็นอย่างดี จึงส่งผลให้ตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์ภายในตัวแปรต้นด้วยกันในทางบวกและมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะครูในทางบวกด้วยเช่นกัน ซึ่งผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของละอองดาว แสงวงนาม (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า การได้รับการสนับสนุนจากสังคม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 10 มีความสัมพันธ์ทางบวกและสามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูได้ร้อยละ 56.6 โดยที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถอธิบายการปฏิบัติงานได้ในระดับมาก รองลงมาคือ การได้รับการสนับสนุนจากสังคม และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติมา วัดตุ้ม (2542, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เหตุจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนสายสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่าครูโรงเรียนเอกชนมีเหตุจูงใจในการปฏิบัติงาน 14 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านความสำเร็จในงาน ด้านการบังคับบัญชาของผู้บริหาร ด้านสภาพการทำงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านนโยบาย ด้านการบริหารงานในโรงเรียน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บริหาร ด้านเงินเดือน

(ค่าตอบแทน) ด้านสถานภาพทางสังคม ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน ด้านความมั่นคงในการทำงาน และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

การที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด นั้นหมายถึงว่า การที่ครูมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็ย่อมมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงตามไปด้วย เนื่องมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงขับและความปรารถนาที่ทำให้ตนเองทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุผลสำเร็จด้วยความพยายามและอดทนเพื่อจะไปให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยไม่ได้กระทำเพื่อต้องการยอมรับจากสังคมเท่านั้นแต่ทำเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ถ้าครูมีคุณลักษณะดังที่กล่าวมาสูงครูคนนั้นก็จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวางแผน คาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของอนาคต หาแนวทางแก้ปัญหาและหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อเป้าหมายในอนาคตของตนเอง รู้จักการอดทนรออย่างเหมาะสมและสามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งก็คือลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงด้วยนั่นเอง

3. จากผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ เนื่องมาจากลักษณะงานที่ปฏิบัติของครูสายผู้สอน นอกจากจะสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ตามมาตรฐานแล้วครูยังต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งการเป็นครูที่ดีนั้นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ในทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจียมจิต สีฟ้า (2545) ที่พบว่า ลักษณะงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวลักษณ์ น้อยสกุล (2548, หน้า 72-73) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู กลุ่มสำนักงานเขตที่ 4 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยจูงใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานของครู และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปนัดดา วงศ์จันดา (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยจิตลักษณะและปัจจัยสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของครูอัตราจ้าง ศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการทำงานของครูอัตราคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การสนับสนุนจากสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง โดยมีสมรรถนะที่อยู่ในระดับสูง จำนวน 9 สมรรถนะ สมรรถนะที่อยู่ระดับปานกลาง จำนวน 2 สมรรถนะ ซึ่งสมรรถนะที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู การพัฒนาผู้เรียน และการบริการที่ดี ส่วนสมรรถนะที่มีค่าต่ำสุด คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นในการพัฒนาครูสายผู้สอน จึงควรพัฒนาสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีสมรรถนะในระดับปานกลางเพื่อให้ครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีสมรรถนะที่สูงขึ้น และจากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 คือ ตัวแปรลักษณะงานที่ปฏิบัติ ดังนั้นในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะสูงจึงควรพิจารณา ตัวแปรลักษณะงานที่ปฏิบัติเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัย เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลื่อนวิทยฐานะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 เนื่องจากสมรรถนะครูและเกณฑ์การเลื่อนวิทยฐานะมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง

2.2 ควรมีการทำวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน